

เส้นทางเดินของมติน้ำดื่มปลอดภัยสำหรับประชาชน

ปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ

ผลผลิต/ตัวชี้วัด

1. การจัดทำมาตรฐานน้ำดื่ม

- กรมอนามัย
- อย.
- หน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

- จัดทำมาตรฐานน้ำดื่มโดยอ้างอิงเกณฑ์ของกรมอนามัยโลก และสอดคล้องกับบริบทประเทศไทย

- เกณฑ์มาตรฐานน้ำดื่มปลอดภัยของประเทศไทยที่ทุกหน่วยงานสามารถนำไปใช้ประโยชน์ภายใน 1 ปี
- มีข้อเสนอออกกฎกระทรวงตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข พ.ศ.2535

2. การควบคุมหรือกำกับน้ำดื่ม

กรมอนามัย

- ปรับปรุงกฎหมายสาธารณสุขให้ครอบคลุมน้ำดื่มและสุขลักษณะการเก็บน้ำดื่ม

- กฎหมายการสาธารณสุขกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับน้ำดื่มและสุขลักษณะการเก็บน้ำดื่ม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- ร่างต้นแบบเทศบัญญัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการจำหน่ายหรือผลิตน้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติเกี่ยวกับการประกอบกิจการจำหน่ายหรือผลิตน้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- ผู้ประกอบการกิจการจำหน่ายหรือผลิตน้ำดื่มได้แนวทางการประกอบกิจการจำหน่ายหรือผลิตน้ำดื่ม

สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม

- เร่งรัดการจัดทำมาตรฐานน้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นมาตรฐานบังคับ

- น้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีมาตรฐานบังคับภายใน 1 ปี

คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ

- ควบคุมหรือแนะนำราคาจำหน่ายปลีกสำหรับน้ำดื่มจากน้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- ประกาศราคาจำหน่ายปลีกควบคุมหรือแนะนำสำหรับน้ำดื่มจากน้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ภายใน 1 ปี

กรมการค้าภายใน

- กำกับดูแลให้มีการจำหน่ายน้ำดื่มในราคาจำหน่ายตามประกาศ

- มีแผนตรวจสอบราคาจำหน่ายน้ำดื่มและมีการดำเนินการตามแผนที่กำหนด

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

- ควบคุมสถานที่ผลิตและผลิตภัณฑ์น้ำดื่มที่ไม่บรรจุในภาชนะปิดสนิท

- มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขควบคุมสถานที่ผลิตและผลิตภัณฑ์น้ำดื่มที่ไม่บรรจุในภาชนะปิดสนิท

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

- กำกับดูแลสถานที่ผลิตน้ำดื่มและผลิตภัณฑ์น้ำดื่มเพื่อจำหน่ายในรูปแบบทั้งบรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท และไม่บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท

- สถานที่ผลิตน้ำดื่มและผลิตภัณฑ์น้ำดื่มเพื่อจำหน่ายในรูปแบบทั้งบรรจุในภาชนะที่ปิดสนิท และไม่บรรจุในภาชนะที่ปิดสนิทได้มาตรฐานตามประกาศ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

- ตรวจสอบฉลากน้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ประกอบการ อย. อย. ส่งน้ำดื่ม น้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

- น้ำดื่มหรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีฉลาก

3. การเข้าถึงน้ำดื่มปลอดภัยและสามารถจ่ายได้

กรมอนามัย
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กรมทรัพยากรน้ำ
กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กรมการปกครอง
การประสานกระทรวง
การประสานภูมิภาค

- จัดให้ประชาชนเข้าถึงน้ำดื่มที่ปลอดภัย โดยสนับสนุนงบประมาณ วิชาการ และอื่นๆ ตามบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิชาชีพชุมชน หรือผู้ประกอบการ

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิชาชีพชุมชน หรือผู้ประกอบการ จัดหาน้ำดื่มที่ปลอดภัยสำหรับประชาชน

ปัจจัยนำเข้า

กระบวนการ

ผลผลิต/ตัวชี้วัด

4. การเฝ้าระวังและการรายงานผล

- สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
- กรมอนามัย
- กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
- การประสานครหลวง
- การประสานส่วนภูมิภาค
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ตรวจสอบเฝ้าระวังน้ำดื่มและแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตน้ำดื่ม
- จัดทำข้อมูลหรือรายงานผลการตรวจต่อสาธารณสุขอย่างสม่ำเสมอ
- ร่วมแจ้งเตือนภัยน้ำดื่มไม่ปลอดภัยให้ประชาชนทราบ

- มีแผนเฝ้าระวังและตรวจสอบน้ำดื่มและแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตน้ำดื่มของหน่วยงานต่างๆอย่างน้อย 2 ครั้ง/ปี
- มีการเฝ้าระวังและตรวจสอบน้ำดื่มและแหล่งน้ำที่ใช้ผลิตน้ำดื่มตามแผน
- มีการแจ้งเตือนภัยจากน้ำดื่มที่ไม่ปลอดภัยเมื่อพบปัญหา

5. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

- คณะอนุกรรมการสาธารณสุขระดับจังหวัด
- คณะอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคระดับจังหวัด

- ตั้งภาคประชาชนร่วมเป็นคณะอนุกรรมการ
- ดูแลการตรวจสอบและเฝ้าระวังน้ำดื่ม
- อาจให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมเฝ้าระวังและตรวจสอบน้ำดื่มภายใต้กรอบของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- คอน. สาธารณสุขฯ และคอน. คุ้มครองผู้บริโภคฯ มีภาคประชาชนร่วมเป็นองค์ประกอบ
- คอน. สาธารณสุขฯ และคอน. คุ้มครองผู้บริโภคฯ แผนเฝ้าระวังและตรวจสอบน้ำดื่มในจังหวัด ทั้งในด้านความปลอดภัยและราคาที่เป็นธรรมกับผู้บริโภค และมีการดำเนินการตามแผน

- เครือข่ายสมัชชาสุขภาพพื้นที่

- ร่วมมือในการเฝ้าระวังและตรวจสอบน้ำดื่ม

- ร้อยละของเครือข่ายสมัชชาสุขภาพพื้นที่ ที่ให้ความร่วมมือในการเฝ้าระวังและตรวจสอบน้ำดื่ม

ผลลัพธ์/ผลกระทบ

เป้าหมาย
ประชาชนบริโภคน้ำที่ปลอดภัย ราคาเป็นธรรม และสามารถจ่ายได้

ตัวชี้วัด

- ความชุกของปัญหาสุขภาพจากการบริโภคน้ำดื่มที่ไม่ปลอดภัย
- ร้อยละของตัวอย่างน้ำดื่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
- ร้อยละของค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำดื่มในแต่ละครอบครัวที่ต้องจ่ายเฉลี่ยในแต่ละเดือนเปรียบเทียบกับรายได้ของแต่ละครอบครัว